

Baldone – galvenais pārgājiena maršruts.

5-6 stundas (15km)

EUR 5 (1 cilvēkam)

Pārgājiena maršruts.

Tikšanās vieta: Ceriņu parks (Sēravots Ķirzaciņa), kas atrodas pretī autobusa maršruta Rīga – Baldone galapieturai.

Baldones galvenais pārgājiena maršruts (Lielais loks) galvenokārt iet caur brīnišķīgu (Riekstukalna apkaimē - paugurainu) pārsvarā skujujoku meža apvidu pa meža ceļiem un takām, nedaudz skarot viegli apdzīvotas teritorijas Mencendarbē un Riekstukalnā, pārgājiena sākuma un beigu daļā - Baldones pilsētu. Salīdzinoši labi izbraucams arī ar velosipēdu, tomēr jāņem vērā, ka meža takas un paugurainais apvidus prasa zināmu fizisko sagatavotību un dažās vietās velosipēds jāpārceļ kritušam kokam. Šajā maršrutā apskatāma lielākā daļa Baldones un tuvākās apkārtnes dabas un vēstures objektu.

Maršruta objekti: Sēravots “Ķirzaciņa” – Ceriņu parks – Sanatorijas parks ar pussabrukušām sanatorijas ēkām – vēsturiskais brīvdabas baseins un vēsturiskā Baldones koka ēku apbūve – Dūņu purvs – 1. Pasaules kara vācu dzelzceļa uzbērums – Mencendarbes muiža – Liliju ezers – Baldones observatorija – Riekstukalna skatu tornis – Riekstukalna ziemas un vasaras atpūtas bāze – Kazu kalni – Pladu purvs – mākslas “Meža galerija” – Baltā pils – vēsturiskā zirgu tramvaja vagona modelis – Baldones centrs (Luteriskā baznīca).

Sēravots “Ķirzaciņa”. Par sēru saturošu avotu šajā vietā ir ziņas jau no 15. gadsimta, kad to dēvēja par dziedinošo avotu. Leģenda vēsta par kādu aklu meitene Māru, kas atguvusi redzi, katru dienu skalojot acis dziednieciskajā ūdenī. Sērūdēns klātbūtne šajā vietā arī bija galvenais iemesls kūrorta dibināšanai 1797. gadā.

Ceriņu parks. Izveidots 1986. gadā. Šobrīd labiekārtota vietējo iedzīvotāju un viesu atpūtas vieta ar sēravota paviljonu, Vāverītes –

Baldones simbola un Māras skulptūrām, pastaigu celiņiem, ziedošām puķu dobēm un sajūtu (baskāju) taku.

Sanatorijas parks ar sanatorijas ēkām. Sanatorijas parks laika gaitā vairākkārt mainījis savu izskatu. Šobrīd apskatāmas pussabrukkušas celtnes - vēsturiskais dziedniecības komplekss, kurš būvēts 1939. gadā un 1980. gadā pabeigtais 8. stāvu dzīvojamais korpuss. Pie vecā korpusa ēkas ieraugāms nedarbojošs strūklakas baseins, kas radīts 1955. gadā.

Vēsturiskais brīvdabas baseins. Brīvdabas baseins Baldones kūrvietai vajadzībām izveidots 1936. gadā. Tajā varēja organizēt peldēšanas, daiļlēcšanas un ūdenspolo sacīkstes. Bija iekārtotas ģērbtuves, speciāls baseins bērniem un kafejnīca. Vēl kādu laiku baseins darbojās arī PSRS laikā, bet par tā uzturēšanu vairs pienācīgi nerūpējās, kas noveda pie baseina slēgšanas.

Baldones koka ēku apbūve. Sanatorijas parka tuvumā daļēji saglabājusies 20. gadsimta pirmās puses vēsturiskā Baldones koka arhitektūra – vasarnīcas un bijušās pansijas, kuru iemītnieki bieži vien ieradās Baldonē ar atveseļošanās mērķi. Kā vienu no vēsturiski nozīmīgākajām ēkām jāmin Villa Korff.

Dūņu purvs. Dūņu ieguve ārstniecībai šajā purvā sākās jau 19. gadsimtā, un dūņu masu te turpināja iegūt līdz pat pagājušā gadsimta 60. gadu vidum. No šī purva dūņas pa sliežu ceļu uz Baldones kūrortu piegādāja speciāls vagoniņš. Šobrīd dabā apskatāmas dūņu ieguves laikā purvam atstātās rētas.

1. Pasaules kara vācu dzelzceļa uzbērums. Baldones mežos 1. Pasaules kara gados uzbūvēti vairāki sliežu ceļi vācu armijas frontes līnijas apgādei. Šis dzelzceļa posms būvēts 1916. gada rudenī. Mežā labi saglabājusies dzelzceļa līnijas stiga un uzbērums. Dabā kājām var iziet dzelzceļa līnijas stigu no bijušās Skarbes stacijas līdz Riekstukalnam. Takas garums ~7km. Dzelzceļš mežizstrādes vajadzībām kalpojis vēl 1921. gadā. Nojaukts 1925. gadā.

Mencendarbes muiža. Saglabājusi 1914.-1916. gada pārbūves veidolu, kad muižai tika uzbūvēts otrais stāvs. Līdz pat 1920. gada agrārajai reformai muiža piederēja fon Līvenu dzimtai. Ievērtības cienīgas ir vairāk kā divsimt gadus senās ozolkoka ieejas durvis, kas iekļautas valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā. Padomju laikā muižā darbojās bērnnunams. Šobrīd muižā atrodas Baldones informācijas punkts, Baldones muzejs kā arī telpas svinībām un nakšņošanai.

Liliju ezers. Saukts arī par Linu ezeru, jo kādreiz esot izmantots Linu mērcēšanai. Neliels 0,43 ha meža ezers, kurā iespējams arī peldēties. Dziļums 12 m. Ezeram gar krastiem aug baltās un dzeltenās ūdensrozes. Ģeologi spriež, ka ezers izveidojies palielas karsta kritenes vietā, kas piepildījies ar ūdeni. Pie ezera ierīkota atpūtas vieta un sausā WC.

Baldones Astrofizikas observatorija. Pirmā ēka uzbūvēta jau 1957. gadā, pakāpeniski izveidojoties veselai “zvaigžņu pilsētiņai”, bet 1966. gadā uzstādīts slavenais Šmita sistēmas teleskops, kura uzlabotā versija darbojas joprojām. Tas ir 12. lielākais šīs sistēmas teleskops pasaulē, un ar to ir veikti nozīmīgi pētījumi pasaules astronomijā. Jebkurš interesents Observatorijas planetārijā, izmantojot jaunākās tehnoloģijas, uz griestiem var skatīt zvaigžņotās debesis (arī dienā) reāllaikā 10000 reižu palielinājumā. Šādu skatu nav iespējams iegūt nevienā Zemes teleskopā.

Riekstukalna (Smugaušu kalna) skatu tornis. 2018. gadā atklāts arī jaunais skatu tornis Smugaušu kalna virsotnē. No platformas, kas atrodas 19 m virs zemes var redzēt Rīgas augstākās celtnes, Daugavu un plašu apkārtnes ainavu.

Slēpošanas bāze “Riekstukalns”. Bāze ir lielākā snovborda, slaloma un distanču slēpošanas bāze Baltijā un vistuvākā Rīgai. Katru gadu dabīga un mākslīga sniega trasēs dodas tūkstošiem slēpot gribētāju. Pieejamas 13 dažāda rakstura un reljefa 2 virsotņu (Riekstukalna un Smugaušu kalna) nogāzes. 2018. gadā atklāts vasaras izklaides parks ar daudzveidīgām izklaides iespējām pieaugušajiem un bērniem.

Kazu kalni. Viens no skaistākajiem Baldones Stāstu takas posmiem, kurā meža taciņa vijas pāri un līkumo gar gleznainiem pauguriem. Šajā posmā – 20m no takas atrodama dziļa bedre, kurā kādreiz atradās slavenais **Velnakmens**. Ja velns jau otreiz to nebūtu parāvis, tas šodien būtu 4. lielākais zināmais akmens Latvijā (~86 m³). Takas grūtākais posms, ja braucat ar velo.

Pladu purvs. Ap 1965. gadu Maskavas Hidroģeoloģijas institūts izdarīja plašus pētījumus konstatējot, ka Pladu purva dūņas ir vispiemērotākās ārstniecībai. Tām ir augsta humifikācijas pakāpe un daudz minerālvielu, organisku savienojumu, sērūdeņraža. Šo dūņu dēļ, kas nogatavojušās Pladu tīrelī, cilvēki brauca tūkstošiem kilometru uz Baldones sanatoriju – grūti iedomāties. Stāstu taka ved gar izraktām, bet neizmantotām dūņu (kūdras) kaudzēm.

Meža galerija. 2020. gada augustā norisinājās Baldones novada 3. glezniecības plenērs. 5 dienās tapa 14 mākslinieku darbi, kas izstādīti mežā kā ilustrācijas Baldones stāstiem, kurus var redzēt un dzirdēt Baldones Stāstu takā. 2021. gada 27. maijā gaidāms Meža galerijas mākslas papildinājums.

Baltā pils. Pabeigta 1913. gadā kā Baltijas virsmežziņa pana Mickēviča medību pils. Šobrīd pili pārvalda “mūzikas skaņas”, jo tur atrodas Baldones mūzikas pamatskola. Pils piedzīvojusi dažādus laikus, bet vienmēr palikusi balta, tādēļ arī iesaukta par “Balto pili”. Pili apkārt izveidots parks ar dendroloģiskajiem stādījumiem. Strūklaka pie skolas atjaunota 2016. gadā.

Zirgu tramvaja modelis. Braucot šādā vagoniņā, Baldonē nonāca atpūtnieki no Ikšķiles dzelzceļa stacijas. Zirgu vilkts 2 vagonu sastāvs caur Baldones mežiem kursēja 20 gadus, un 1940. gadā bija palicis pēdējais šāda tipa transportlīdzeklis Eiropā.

Baldones baznīca. Evanģēliski Luteriskā Sv. Miķeļa baznīca. Šādā izskatā no 1824. gada, un ir 4. šajā vietā būvētā baznīca. Padomju laikā te atradās plastmasas cehs, bet 80-gados īpašuma sakārtošanu uzsāka Baldones draudze.

tel. 29563697

info@baldonescelotajs.lv

www.baldonescelotajs.lv